

Alburnus Maior
Str. Berk 361
517 615 Rosia Montana
Judetul Alba
Romania
Tel/ Fax: 0364 119 862
Mobil: 0740 342 104
Email: alburnusmaior@ngo.ro
www.rosiamontana.org

Analiză Actualizată a Riscurilor **TSX:GBU**

Noiembrie 2007

Introducere

Scopul acestui raport este de a oferi investitorilor precum și altor părți interesate informații noi privind unele aspecte cheie ale proiectului minei de aur de la Rosia Montana. Acest raport are o structură apropiată cu a celui mai recent raport dat publicității de către Gabriel Resources, *Raportul pentru al III-lea trimestru*. Prezentul raport își propune asadar să ofere informațiile pe care raportul Gabriel Resources le omite în mod evident, pentru a oferi într-un final o imagine întregită asupra contextului legal și politic în care se plasează proiectul minier și asupra riscurilor pentru investitorii săi.

Puncte de interes

- Informații de actualitate despre cazurile în instanță privind Certificatele de urbanism Nr.78/2006 și Nr.105/2007
- Informații de actualitate despre cazurile în instanță privind Certificatele de descărcare de sarcină arheologică Nr.4/2004 și Nr.5/2004
- Informații de actualitate privind procedurile de autorizare; inclusiv privind procedura de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM)
- Informații de actualitate despre programul și locațiile de strămutare
- Informații de actualitate despre programul de demolări
- Informații de actualitate privind propunerea legislativă de interzicere a cianurii în sectorul minier
- Analize și discuții

Informații de actualitate despre cazurile în instanță privind Certificatele de urbanism Nr.78/2006 și Nr.105/2007

1. Anularea Certificatului de Urbanism Nr. 78/26.06.2006

Pe data de 11 noiembrie 2007, Tribunalul Cluj a luat decizia definitivă de a anula Certificatul de urbanism nr.78/26.06.2006. Acest certificat a fost emis de Consiliul Județean Alba pentru Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) în principal pentru a continua procedura EIM.

Actiunea in instantă a fost promovată de către Centrul Independent pentru Dezvoltarea Resurselor de Mediu¹ (CIDRM). Cererea de interventie a RMGC a fost respinsă.

Anularea acestui act printr-o sentință irevocabilă ar lipsi de efecte juridice toate procedurile de autorizare ce au la bază Certificatul de urbanism Nr.78/26.06.2006.

In dezbaterile care au dus la anularea acestui act, CIDRM a dovedit cu succes, printre altele: a) că actul nu contine lista completă a ariilor din Rosia Montană protejate datorită patrimoniului natural si istoric precum si a zonelor de protectie din jurul lor; b) că actul nu contine toate facilitățile industriale pentru care RMGC doreste să obtină autorizatie de construire (cum ar fi iazul de decantare) si c) că incalcă principiul autonomiei locale prin aceea că impune elaborarea si aprobarea unui singur Plan Urbanistic Zonal valabil pentru toate cele patru municipialitati direct afectate de Zona de Dezvoltare Industrială RMGC.

2. Conexarea cererilor de suspendare a Certificatului de urbanism nr.105/2007

La inceputul lunii august 2007, Gabriel Resources a solicitat si obtinut Certificatul de urbanism nr. 105/2007. Alburnus Maior si CIDRM au formulat fiecare in parte cate o cerere către instantele competente, solicitand acestora să verifice dacă, in lumina modificărilor recente aduse Legii Contenciosului Administrativ, Certificatul de urbanism nr.105/2007 este suspendat *de drept*. Pe data de 20 septembrie 2007, Tribunalul Alba a admis conexarea celor două cereri. Cu toate acestea, pentru ca dezbaterile să poata continua, Curtea Constitutională trebuie mai intai să se pronunte asupra unei exceptii de neconstitutionalitate invocate de către RMGC, ceea ce inseamnă că orice dezbateri privind suspendarea de drept a certificatului de urbanism nr. 105/2007 se poate amana cu cateva luni.

3. Respingerea recursului declarat de catre RMGC impotriva suspendarii Certificatului de urbanism nr. 78/26.06.2006

Pe data de 19 septembrie 2007, Curtea de Apel Cluj a respins recursul declarat de catre RMGC impotriva deciziei Tribunalului Cluj de suspendare a Certificatului de urbanism nr.78/26.06.2006.

4. Suspendarea Certificatului de urbanism al RMGC Nr.78/26.06.2006.

Pe data de 20 iulie 2007, Tribunalul Cluj a admis cererea de suspendare a Certificatului de urbanism nr.78/26.06.2006 emis de Consiliul Judetean Alba pentru RMGC. Cererea a fost formulata de CIDRM, care a dovedit cu success necesitatea masurii urgente de a suspenda acest Certificat, datorita daunelor irreversible pe care le cauzeaza efectele sale. Suspendarea este valabila pana la solutionarea irevocabila a cazului in care se solicita anularea actului.

Informatii de actualitate despre cazurile in instanta privind Certificatele de descarcare de sarcina arheologica Nr.4/2004 si Nr.5/2004

1. Suspendarea Certificatului de descarcare de sarcina areologica Nr.4/2004

Pe data de 11 iulie 2006, Inalta Curte de Casatie si Justitie a Romaniei a admis recursul formulat de RMGC impotriva sentintei de anulare a certificatului de descarcare de sarcina arheologica Nr.4/2004 si a trimis cazul spre judecare la Curtea de Apel Brasov. LA momentul intocmirii acestui raport, cazul se judeca. Certificatul de descarcare nr. 4/2004 ramane suspendat pana la solutionarea irevocabila a cazului.

¹ Centrul Independent pentru Dezvoltarea Resurselor de Mediu este un ONG cu sediul in Cluj-Napoca. Scopul sau este acela de a dezvolta programe care sa contribuie la protejarea dreptului la un mediu sanatos si echilibrat ecologic si la dezvoltarea sectorului non-guvernamental din Romania.

Lege nr. 5/2000 protejeaza Masivul Carnic ca si monument istoric de interes national. Certificatul de descarcare de sarcina arheologica Nr. 4/2004 a revocat regimul de protectie conferit intregului masiv, cu exceptia unei arii limitate in partea sa sud-estica cunoscuta sub numele de ‘Piatra Corbului’.

Masivul Carnic contine cele mai mari rezerve aur si se planifica exploatarea sa de catre RMGC in primii 8 ani de productie in cadrul proiectului minier. Exploatarea sa este esentiala pentru fezabilitatea operatiunii miniere.

Suspendarea Certificatului de descarcare 4/2004 inseamna ca intregul Masiv Carnic (= Cariera Carnic) este din nou protejat ca si monument istoric de interes national. Este interzisa acordarea autorizatiei de construire in absenta certificatului de descarcare de sarcina arheologica pentru toate zonele care ar fi direct ocupate de proiect. Mai mult decat atat, conform Articolului 11 al Legii Minelor nr. 85/2003 “desfasurarea de activitati miniere pe terenuri pe care sunt amplasate monumente istorice, culturale, religioase, situri arheologice importante si rezervatii naturale este strict interzisa.”²

2. Suspendarea Certificatului de descarcare de sarcina arheologica nr.5/2004

In februarie 2004 Ministerul Culturii si Cultelor reprezentat de catre Mircea Victor Angelescu si Emilian Gamureac a emis certificatul de descarcare de sarcina arheologica Nr.5/2004 pentru situl arheologic ‘Alburnus Maior – Rosia Montana’. Actul acopera zone din Rosia Montana partial cercetate in perioada 2001-2003. Datorita unei schimbari legislative de la sfarsitul anului 2003, Ministerul Culturii si Cultelor a emis certificatul Nr.5/2004 pentru a stabili ca zonele partial cercetate intre 2001-2003 sunt de asemenea descarcate conform noilor reglementari aplicabile.

Pe data de 4 septembrie 2007 Curtea de Apel Alba Iulia a suspendat Certificatul de descarcare Nr.5/2004, decizia sa avand efecte imediate. RMGC este intervenient in acest caz si suspendarea este valabila pana la solutionarea irevocabila a cazului in care se solicita anularea actului.

Actul acopera asadar largi suprafete de teren in zona uzinei de procesare, Gura Cornei, zona conductei de alimentare cu apa, zona liniei de inalta tensiune, zona drumului de acces catre uzina, precum si largi suprafete in Carpinis, Gura Rosia, Iacobesti, Ignatesti, Seliste. Cu anumite exceptii, certificatul de descarcare de sarcina nr.5/2004 acopera de asemenea Valea Cornei si Satul Corna, Carnic, Jig-Vaidoia, Tarnia, Balmostesti-Gura Minei si Masivul Carnic (subteran).

In cauza privind suspendarea actului Asociatia Alburnus Maior a demonstrat ca emiterea actului s-a facut fara consultarea obligatorie a Comisiei Nationale de Arheologie si cu incalcarea prevederilor Art. 11 al Legii Minelor.

Data fiind suspendarea Certificatului de descarcare Nr.5/2004, toate zonele sus-mentionate sunt din nou protejate conform prevederilor Legii Nr.5/2000. Aceste zone sunt esentiale pentru proiectul minier in forma sa actuala si este interzisa acordarea autorizatiei de construire in absenta certificatului de descarcare de sarcina arheologica pentru toate zonele care ar fi direct ocupate de proiect.

² Legea poate fi accesata la http://www.namr.ro/legi//mine/Legea_minelor.pdf

Informatii de actualitate privind procedurile de autorizare; inclusiv privind procedura de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM)

1. Procedura de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) pentru proiectul Rosia Montana

Pe data de 13 septembrie 2007, Ministeru Mediului a suspendat pe o perioada nelimitata procedura EIM pentru proiectul Rosia Montana. Potrivit unei note informative³ publicate pe pagina web a Ministerului:

“Certificatul de urbanism este un document necesar de-a lungul intregii proceduri de evaluare a impactului asupra mediului si de emitere a acordului de mediu. ... In ceea ce priveste Proiectul Rosia Montana, inaintea Certificatului de urbanism nr.105/27.07.2007, au mai fost depuse alte doua Certificate de urbanism (Certificatul nr.68/20.08.2004 si Certificatul nr. 78/26.04.2004). Aceste din urma certificate sunt ambele suspendate de catre instante judecatoresti. Suspendarea Certificatului de urbanism este o decizie luata de instanta care inceteaza efectele acestui act administrativ, pe perioada litigiului care are ca si obiect anularea acestui act. ... Pe data de 2.08.2007 a intrat in vigoare Legea nr.262/2007 pentru modificarea Legii nr.554/2004 privind contenciosul administrativ. Una dintre modificari prevede suspendarea *de drept* a unui act administrative care are acelasi continut ca si un alt act administrativ suspendat de instanta. Aceasta prevedere are drept scop limitarea incercarilor de eludare a sentintelor de suspendare luate de instante prin emiterea si obtinerea altor acte administrative cu acelasi continut ca si actul administrativ suspendat. ...Aceasta suspendare *de drept* este obligatorie si in cazul Certificatului de urbanism nr. 105/27.07.2007 pentru proiectul Rosia Montana, deoarece acesta are acelasi continut ca si Certificatul de urbanism nr. 78/26.04.2004, care a fost suspendat de instanta.”

Potrivit Ministerului Mediului, procedura EIM ramane suspendata pana la solutionarea respectivei actiuni in justitie ‘*Alburnus Maior vs. Ministerul Mediului*’ in mod irevocabil. In primavara anului 2006, Sulфина Barbu, fostul Ministru al Mediului, a suspendat de asemenea procedura EIM Rosia Montana pentru motive legate de necesitatea unui Certificat de urbanism valabil.

2. Procedura de evaluare strategica a impactului asupra mediului (SEA) pentru Planul de Urbanism Zonal Zona de Dezvoltare Industriala Modificata RMGC

Procedura de avizare de mediu pentru Planul de Urbanism Zonal (PUZ) Zona de Dezvoltare Industriala Modificata RMGC s-a dorit la inceputul sau a fi una simplificata, care nu necesita depunerea unui raport de mediu si fara consultari publice. Cu toate acestea, in urma unor presiuni considerabile din partea societatii civile, inclusiv din partea unor organizatii non-guvernamentale din Ungaria, autoritatile romane pentru protectia mediului au decis in octombrie 2006 ca aceasta procedura va trebui sa se conformeze Directivei Europene privind evaluarea strategica a impactului asupra mediului (SEA). Data fiind marimea planului propus, aceasta procedura va necesita de asemenea aplicarea prevederilor Conventiei ESPOO privind evaluarea impactului asupra mediului in context transfrontalier.

³ www.mmediu.ro/dep_mediu/rosia_montana/NOTE_Suspension.pdf

In septembrie 2007⁴, Ministerul Mediului din Ungaria a anuntat oficial faptul ca Ungaria va participa in aceasta procedura SEA conform prevederilor Conventiei ESPOO. Aceasta presupune consultari publice pe teritoriul Ungariei, pe langa cele ce vor trebui organizate in Romania. O procedura SEA este prin definitie complexa si cel putin la fel de lunga ca si procedura EIM pentru proiectul minier care a inceput in decembrie 2004.

In august 2007 RMGC a anuntat faptul ca a definitivat proiectul de plan si raportul de mediu din cadrul acestei proceduri SEA. In septembrie 2007 Alburnus Maior si Centrul Independent pentru Dezvoltarea Resurselor de Mediu au depus o contestatie la autoritatile de protectie a mediului in care sesizeaza faptul ca regulile privind participarea publica in aceasta etapa a procedurii au fost incalcate. Cele doua organizatii au solicitat ca intreaga etapa a procedurii sa fie reluata si ca RMGC sa fie amendata. Ca urmare a contestatiei, autoritatile competente au decis reluarea acestei etape si amendarea companiei pentru incalcarea regulilor aplicabile.⁵

3. Procedura EIM pentru defrisari si schimbarea de folosinta a terenurilor

In septembrie 2006, RMGC a depus o solicitare de acord de mediu pentru defrisarea a 255 ha de padure din zona de impact a proiectului minier. In octombrie 2006, Ministerul Mediului a stabilit ca pentru aceasta procedura EIM se vor aplica de asemenea prevederile Conventiei ESPOO si ca titularul de proiect trebuie sa faca demersurile necesare pentru notificarea statelor potential afectate. In decembrie 2006 RMGC si-a retras solicitarea, motivand prin aceea ca modificarile legislative anticipate in Romania l-ar putea absolve de necesitatea obtinerii unui acord de mediu separat pentru defrisarile preconizate in zona Rosia Montana.

Aceste modificari legislative nu au intervenit inasa si atat potrivit Directivei Europene EIA cat si Conventiei ESPOO este necesar un acord de mediu separat pentru defrisarea unor largi suprafete de teren. Dat fiind faptul ca aria propusa spre defrisare este mai mare de 50 de hectare, aprobarea finala se acorda prin Hotarare de Guvern. Aprobarea in absenta unui acord de mediu separat ar fi ilegala.

Informatii de actualitate despre programul si locatiile de stramutare

1. Achizitionarea de proprietati

Alburnus Maior este o organizatie non-guvernamentala din Romania, infiintata de localnici din Rosia Montana si Bucium proprietari de terenuri si bunuri in aceste localitati si care se opun din considerente sociale, de mediu, culturale si economice proiectului minier propus de RMGC. Mai mult decat atat, Bisericiile Ortodoxa, Romano-Catolica, Protestanta si Unitariana se numara printre cei mai mari proprietari de terenuri si bunuri din Rosia Montana, detinand mai multe biserici si cimitire care ar fi direct afectate de operatiunea miniera propusa de RMGC. In cursul anului 2003, aceste institutii au facut declaratii oficiale conform carora proprietatile lor nu sunt de vanzare.

Potrivit articolului 22 (f.) al Legii Minelor 85/2003⁶, activitatea miniera nu poate fi autorizata sa inceapa fara "acordul proprietarului sau administratorului terenului privind

⁴

http://www.ngo.ro/rosiamontana/actualro.shtml?AA_SL_Session=0b9746d9dd773783ed10cb5f246b62da&x=30442

⁵ http://www.rosiamontana.ro/doc/cidrm/raspuns_comentarii%20asociatii_proceduraSEA_RMGC.jpg

⁶ Download the English version of Romania's mining law from www.namr.ro

accesul la suprafetele necesare executarii activitatii miniere prevazuta in programul anual de exploatare.” Drepturile de proprietate sunt garantate prin Art. 44 al Constitutiei Romaniei.

Potrivit unor declaratii recente din partea Guvernului Romaniei, in cazul proiectului Rosia Montana “nu exista nici un argument pentru expropriere deoarece este o investitie privata. Nu vedem interesul public in acest proiect ...”⁷

Potrivit datelor companiei, pana la 31 octombrie 2007 compania a achizitionat sau a incheiat pre-contracte de vanzare-comparare pentru aproximativ 73% dintre casele din zona industrială, zona protejata si zona de protectie. Cu toate acestea, precontractele (promisiunile de vanzare) sunt limitate in timp si o mare parte dintre ele au expirat datorita suspendarii procedurii EIM.

Mai mult decat atat, casele ocupa o mica parte din suprafata totala care ar fi ocupata de proiect, aproximativ 80% din aceasta suprafata fiind ocupata de paduri, pajisti si teren agricol. RMGC are nevoie de toate aceste proprietati pentru a intruni conditiile descrise in raportul EIM si pentru a obtine autorizatia de construire.

2. Amplasamentele de stramutare

RMGC planifica doua amplasamente de stramutare, unul in Alba Iulia si unul situat in apropiere de satul Rosia Montana (Piatra Alba). Procedura de autorizare pentru amplasamentul de stramutare de la Piatra Alba are la baza un contract de colaborare semnat in vara anului 2006 intre Comuna Rosia Montana, prin Primarul acesteia, si RMGC. Acest contract stabileste termenii si conditiile pentru construirea amplasamentului de stramutare. La Piatra Alba ar urma sa fie stramutata toata infrastructura publica de la Rosia Montana – sediul Primariei, Politiei, scolile, bisericile, cimitirele, etc. Alburnus Maior sustine faptul ca acest contract este nul deoarece obligatiile asumate de Primaria exced cu mult competentele sale legale. Potrivit contractului, Primaria se angajeaza sa obtina pentru RMGC toate autorizatiile necesare pentru amplasamentul de stramutare si pentru proiectul minier in sine! Primaria se obliga de asemenea prin contract sa emita toate autorizatiile ce tin de competenta sa de emitere! Nu in ultimul rand, contractul are natura juridica a unui contract de parteneriat public-privat, pentru care autoritatile locale ar fi trebuit sa treaca printr-o procedura de achizitie publice, ceea ce in cazul de fata nu s-a intamplat.

Date fiind motivele de mai sus, Alburnus Maior a solicitat instantei sa constate nulitatea acestui contract. Actiunea a fost introdusa in septembrie 2006 la sectia de contencios administrativ a Tribunalului Alba. Pe data de 29 mai 2007, Tribunalul Alba a admis actiunea Alburnus Maior si a constatat nulitatea absoluta a contractului de colaborare dintre RMGC si Comuna Rosia Montana, prin Primarul acesteia.

RMGC a formulat recurs impotriva sentintei Tribunalului si recursul se judeca la momentul de fata. Daca sentinta Tribunalului va fi mentinuta prin decizia Curtii de Apel, atunci toate actele si autorizatiile emise care au la baza acest contract ar fi de asemenea nule.

Informatii de actualitate despre programul de demolari

Pe data de 9 octombrie 2007, o organizatie non-guvernamentala din Romania ‘Arhitectura – Restaurare – Arheologie’⁸ (ARA) rapoarta faptul ca la Rosia Montana se demoleaza nu mai

⁷ Public declaration by Mr. Attila Korodi, Romania’s Minister for the Environment and Sustainable Development, 19 June 2007; can be accessed on <http://212.54.100.83/webcast/WebPlayer2.php?file=rtmp://perthro.tvr.ro/rec/DATA-2007-06-19-22-57.flv>

putin de 120 de case. Activitatile de demolare sunt intreprinse, conform informatiilor ARA, de catre titularul proiectului Rosia Montana in mod ilegal, deoarece *toate* cladirile pentru care s-a emis autorizatie de demolare se situau in zonele de protectie a unor monumente istorice clasificate ca atare. Potrivit legilor aplicabile, autorizarea demolarii caselor situate in astfel de zone se face de catre Consiliul Judetean Alba, cu avizul conform al Ministerului Culturii si Cultelor. Cu toate acestea, pentru nici una dintre cele 120 de cladiri nu exista asemenea autorizatii.

Informatii de actualitate privind propunerea legislativa de interzicere a cianurii in sectorul minier

Coalitia "Romania fara Cianuri"⁹ este o initiativa a societatii civile care a luat fiinta in vara anului 2007 pentru a sprijini propunerea legislativa a de interzicere a folosirii cianurii in sectorul minier din Romania. Din ea fac parte 16 organizatii non-guvernamentale din Romania, printre care se numara Greenpeace CEE, Centrul Independent pentru Dezvoltarea Resurselor de Mediu, Fundatia pentru Parteneriat, Terra Millennium III, Otus, Focus Eco Center, Valea Soarelui, Transilvania Verde, etc. Scopul acestei coalitii este ca propunerea legislativa formulata de Senatorii Peter Eckstein Kovacs (UDMR) si Gheorghe Funar (PRM) va fi adoptata in Parlament.

Mineritul cu cianuri este una dintre cele mai murdare industrii din lume. Industria producatoare de aur este principalul consumator de cianura de sodiu din lume, cu peste 180 000 de tone folosite anual. Poluarea cursurilor de apa si a panzei freatice, distrugerea vietii acvatice a raurilor si otravirea unor specii de pasari sunt doar cateva dintre consecintele mineritului cu cianuri. Cianura genereaza la randul sau compusi toxici pentru pesti si care se acumuleaza in tesuturile plantelor si pestilor. Pentru om o lingurita cu 2% solutie de cianura este fatala. La 7 ani de la tragicul accident de la Baia Mare, nici in Romania si nici la nivel european nu exista inca reglementari efective si obligatorii care sa previna aparitia unui accident ca si cel de la Baia Mare.

La momentul intocmirii acestui raport, petitia electronica de pe pagina web a coalitiei¹⁰ a fost trimisa deputatilor lor de 6,802 de persoane, care de asemenea au votat pentru sustinerea propunerii legislative. Se poate vota o singura data de la o adresa IP de internet. Din totalul voturilor inregistrate, 6,802 (97.8%) sustin propunerea legislativa de interzicere a folosirii cianurii in sectorul minier din Romania, pe cand numai 151 (2.2%) se impotrivesc acesteia. Aceasta demonstreaza larga sustinere publica pentru aceasta propunere legislativa, care se bucura de asemenea de sprijinul multor celebritati din Romania, politicieni si candidati pentru Parlamentul European. Cu exceptia Partidului Democrat, toate partidele parlamentare din Romania au facut declaratii publice de sustinere a propunerii legislative.¹¹ La momentul intocmirii acestui raport se estimeaza ca propunerea va fi votata in Parlament inainte de Craciun.

⁸ ARA este o organizatie non-guvernamentala active in domeniul protejarii si valorificarii patrimoniului cultural. Incepand cu anul 2000 membrii sai s-au implicat activ in investigarea si protejarea sitului istoric Rosia Montana. Pentru mai multe informatii va rugam vizitati www.simpara.ro

⁹ A se vedea www.faracianura.ro si www.bancyanide.ro

¹⁰ Ibid.

¹¹ A se vedea www.faracianura.ro

Analize si discutii

Privire de ansamblu

Încă de la începutul proiectului în 1997, Gabriel Resources a publicat numeroase rapoarte, trimestriale și anuale, prin care anunța “progrese semnificative” în autorizarea de mediu, relocarea comunității, programul de descarcare de sarcină arheologică, studiile de fezabilitate, estimarea resurselor, etc. Compania a susținut dintotdeauna un larg sprijin din partea autorităților române și a localnicilor. Primul lingou de aur era promis pentru anul 2004. Apoi s-a promis pentru anul 2006. S-a spus apoi că va fi produs în 2009. Se pare acum că se va materializa în 2011...

Până la momentul de față se pare că Gabriel Resources a cheltuit mai mult de 200 de milioane de dolari din banii investitorilor fără rezultate tangibile. Nici una dintre echipele de management noi și entuziaste aduse de Gabriel Resources nu a reușit în încercările sale de a avansa proiectul către “primul lingou.” Data fiind avalanșa de probleme cu care se confruntă, nu este surprinzător că prețul acțiunilor Gabriel Resources este în cadere liberă, de la peste 4.00 dolari canadieni în august 2007 la 1.66 de dolari canadieni în noiembrie 2007.

Puncte cheie

1. Conform Raportului pentru trimestrul al III-lea întocmit de Gabriel Resources, “devine din ce în ce mai probabil că vom avea nevoie de o schimbare a guvernului pentru reluarea procesului de autorizare” și “compania și-a fixat drept prioritate să facă tot ce îi stă în putință pentru a relua procesul de autorizare”. Punând aceste două afirmații laolaltă s-ar părea că Gabriel Resources urmează acum un obiectiv de “schimbare a regimului”, adică a actualului guvern al României, ceea ce nu este foarte favorabil primit de publicul și mass-media din România, căci avem de-a face cu o democrație independentă. În realitate, reluarea procedurii EIM va depinde de decizii ale instanțelor judecătorești din România, și încercările neîndemnatice ale companiei de a se amesteca în politică sunt o dovadă în plus a faptului că nu reușește să avanseze cu proiectul sau pe căile legale și corecte. Decizia companiei de a începe să facă aluzii la diviziuni etnice în privința intereselor Ungariei în Transilvania nu face altceva decât să confirme acest lucru.

2. O altă manifestare a celor mai sus descrise sunt acuzațiile de corupție aduse de Gabriel Resources la adresa actualului guvern. Potrivit afirmațiilor companiei, în actualul guvern “au avut loc mai multe demisii ale unor miniștri acuzați de acte de corupție, în timp ce alți oficiali ai partidului aflat la guvernare au dosare pe rolul parchetelor anti-fraudă din România.”

Acuzațiile de corupție, mai ales între rivalii politici, au însă în România o tradiție mai veche. Ceea ce compania omite să menționeze este că fondatorul său, Frank Vasile Timis și trei foști directori ai Minvest Deva sunt cercetați, respectiv urmăriți penal de către Departamentul Anti-Corupție competent pentru abuz în serviciu împotriva intereselor publice la asocierea dintre Minvest și Gabriel Resources. Împotriva celor trei foști directori s-a început deja urmărirea penală. În septembrie 2007, Procurorul General al României a solicitat ca toate rezoluțiile parchetelor de a nu începe urmărirea penală împotriva lui Frank Vasile Timis să fie reanalizate.¹²

¹² http://www.gardianul.ro/2007/09/14/dezvaluiri-c11/autorizarea_proiectului_rosia_montana_a_fost_blocata-s101028.html

3. Potrivit afirmatiilor lui Gabriel Resources, “mai este nevoie de o serie de autorizatii si aprobari, cum ar fi planurile de urbanism zonal pentru zona de dezvoltare industriala si zona protejata, aprobarile pentru defrisari si schimbarea de folosinta a terenurilor,...Procedurile pentru fiecare dintre aceste aprobari au fost demarate si se desfasoara in paralel cu procedura EIM, asteptandu-se sa se finalizeze in decurs de aproximativ 60 de zile de la obtinerea acordului de mediu.” Este straniu ca nu se mentioneaza aici Directiva SEA, Conventia ESPOO, amenzile primite sau celelalte aspecte amintite in prima sectiune a acestui raport. In lumina tuturor acestor obstacole legale, estimarea ca aceste proceduri se vor finaliza in 60 de zile pare la fel de realista ca si datele propuse pentru producerea primului “lingou de aur”.

4. Potrivit raportului Gabriel Resources, “de cand Comisia pentru Mediu a respins propunerea legislativa [de interzicere a cianurii], a devenit evident ca aceasta propunere nu are sprijin parlamentar.” Poate ca ar rebui remarcat si avizul favorabil dat de Comisia Juridica pentru aceasta propunere legislativa, precum si faptul ca se bucura de sprijinul larg al publicului, si ca toate partidele parlamentare cu exceptia PD-ului si-au declarat public sprijinul pentru propunerea legislativa.

5. Demolarea de catre RMGC a 120 de cladiri din Rosia Montana, toate situate in zone de protectie ale unor monumente istorice clasificate, arata inca o data dispretul flagrant fata de lege al celor care promoveaza proiectul Rosia Montana. RMGC si Gabriel Resources pretind tot timpul ca se conformeaza tuturor legilor si reglementarilor internationale cum ar fi Principiile Ecuator¹³, dar asta este in mod flagrant fals.

In conditiile in care Gabriel Resources incearca sa obtina sprijin financiar pentru finantarea proiectului sau din partea unor institutii financiare internationale, aceste institutii ar trebui sa analizeze cu atentie daca vor sa isi asocieze numele cu cel al Gabriel Resources si cu actiunile acestuia din urma. Luand numai exemplul patrimoniului cultural, Principiile Ecuator statueaza importanta conformarii proiectului cu legile aplicabile in tara gazda.

Orice investitor care face analize de risc ar trebui cu foarte mare atentie sa ia in considerare multiplele actiuni in instanta si alte obstacole legale care s-au acumulat de-a lungul anilor si care continua sa ‘scoata’ proiectul Rosia Montana ‘de pe linia dreapta’. Alburnus Maior si organizatiile non-guvernamentale partenere vor continua sa sesizeze instantele competente pentru a asigura corecta aplicare a legii. Orice investitor care spera ca riscurile asociate cu acest proiect se vor evapora de la sine o data cu eliberarea Acordului de mediu a ales in mod deliberat sa nu inteleaga toata miza jocului.

* * *

Pentru mai multe informatii va rugam sa ne contactati la alburnusmaior@ngo.ro sau la tel: +40 (0)740 342 104

¹³ www.equator-principles.com